

OPINPESÄ

Pieni opas oppimiseen

JOSE ry

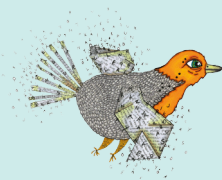
TERVETULOA

Joensuun seudun erilaiset oppijat ry JOSE

Suvantokatu 20, 80100 Joensuu

www.lukijose.fi

info@lukijose.fi | 044 282 0022

SISÄLLYS

3 LUKIJALLE

4 OPPIMINEN

5 OPPIMISVAIKEUDET

7 MUISTI

8 PIKALUKITESTI

10 VAHVUUDET JA MOTIVAATIO

12 OPISKELUSTRATEGIAT

18 SUUNNITELMALLISUUS JA AJANHALLINTA

22 ESTEETTÖMYYS JA YKSILÖLLISET OPINTOJÄRJESTELYT

25 MINÄ OPPIJANA

LÄHTEITÄ JA LISÄLUKEMISTA

lukijose.fi
eoliitto.fi
oppimisvaikeus.fi
finlex.fi
adhd-liitto.fi
studentti.fi
yle.fi/aihe/abitreenit

Lukemis- ja kirjoittamisvaikeudet. Ahvenainen O., Holopainen E. Special Data 2014.

Näin aivot oppivat. Huotilainen M. PS-kustannus 2019.

Oppimisen vaikeudet. Ahonen T., Aro M., Aro T., Lerkkanen M-K., Siiskonen T. (toim.). Otavan kirjapaino 2019.

ADHD-aikuisen selviytymisopas 2.0. Virta M., Salakari A. Tammi 2018.

Oppimiskoodi. Päivänsalo T-M. PS-kustannus 2020.

Pura rutiinit atomeiksi. Clear J. Tuuma-kustannus 2019.

Aivotaidot. Isomäki H., Uusitalo N. Gummerus 2020.

Aivovoimaa. Kuinka liikunta vahvistaa aivoja. Hansen A. Atena Kustannus Oy 2019.

Huomaa hyvä - näin ohjaat lasta ja nuorta löytämään luonteen vahvuutensa. Vuorinen K., Uusitalo-Malmivaara L. PS-kustannus 2019.

OPINPESÄ

Joensuun seudun erilaiset oppijat ry:n ylläpitämä tietopiste oppimisesta ja oppimisen pulmista. Tietoa yhdistyksen toiminnasta ja ajankohtaisista tapahtumista. Yhdistyksen toimintaa tukee Veikkaus.

Mitkä alla olevista toteutuvat jo elämässäsi?

Ympyröi asiat, jotka toteutuvat arjessasi.
Alleviivaa ne, joita voisit kokeilla.

Elämänhallinta ja vuorovaikutus

Huolehdi säännöllisestä levosta, rutiineista, ruokailusta ja liikunnasta

Suunnittele viikkoasi ja tee aikatauluja

Aseta tavoitteita

Harjoittele itseilmaisua

Harjoittele aktiivista kuuntelemista

Tee asioita, joista saat onnistumisen kokemuksia, ne vahvistavat itsetuntoasi

Hyvinvointi tukee oppimista

Rentoutuminen auttaa stressin hallinnassa, parantaa keskittymistä ja oppimista

Työtilan rauhoittaminen tukee keskittymistä

Järjestä ja suunnittele työskentelysi vahvuusiesi mukaan

Salli itsellesi virheet ja erehtyminen

Oppiminen ja muisti

Tieto oppimisvaikeuksista ja tukikeinoista lisää ymmärrystä

Monikanavaisuus tukee oppimista: visuaalisuus, auditiivisuus, taktiivisuus, liike ja oppiminen

Lukemaan innostavia asioita: kirjastovierailut, lukustrategiat, äänikirjat, selkokirjat

Kirjoittamisen tukikeinoja ovat: tietokoneen apuohjelmat, kynätuet sekä puheella kirjoittaminen

Muististrategiat, kuten mielikuvat, assosiaatio ja asioiden järjestäminen

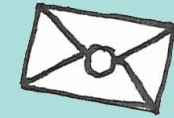
Muistiinpanotekniikat kuten ajatuskartta ja muistiinpanosovellukset

Kertaa opiskelemaasi asiaa eri tavoin (puhumalla ääneen yksin tai ryhmässä, piirtämällä, kirjoittamalla jne.)

Muista oppimisen apuvälineet

Tee
aare-
kartta!

LUKIJALLE

Jokainen meistä oppii omalla, yksilöllisellä tavallaan. Omien oppimistapojen tarkastelu ja sopivien tapojen löytäminen vaativat monesti aikaa ja kärsivällisyyttä. **Oppiminen helpottuu ja muuttuu hausemmaksi, kun itselle sopivat keinot löytyvät.** Tämä vaatii kokeilua ja harjoittelua.

Oppimiseen voi liittyä erilaisia pulmia. Pulmat voivat liittyä lukemiseen ja kirjoittamiseen tai vaikka laskemiseen ja hahmottamiseen. Myös tarkkaavuuden säätelyn ja toiminnan ohjauksen pulmat ovat yleisiä.

Tässä vihkossa tutustut oppimiseen, oppimiseen vaikuttaviin tekijöihin sekä erilaisiin opiskelua helpottaviin strategioihin. Vihko auttaa sinua tunnistamaan, millainen oppija olet ja antaa vinkkejä erilaisiin tapoihin oppia. Saat lukea lisäksi motivaatiosta, muistista, vahvuusajattelusta ja erilaisista ajanhallintakonsteista sekä suunnitelmallisuudesta.

Joensuun seudun erilaiset oppijat ry tarjoaa henkilökohtaista oppimisen ohjausta ja auttaa selvittämään millainen oppija juuri sinä olet. **Jokainen meistä on erilainen oppija.**

Tämän vihkon lisäksi tarjolla on myös vihko oppimisen apuvälineistä ja kielten oppimisesta.

OPPIMINEN

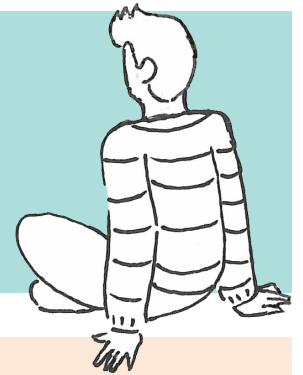

Oppiminen on kuin portaiden nousemista – askel kerrallaan. Joskus edetään harppoen tai sitten otetaan vauhtia uudestaan alaportailta. Oppiminen vaatii harjoittelua ja toistoja. **Oppimiseen vaikuttavat oppijan henkilökohtaiset ominaisuudet sekä oppimisympäristö.** Oppijan ominaisuuksista muun muassa opiskelutekniikka, synnynnäinen temperamentti, muisti, vireytyminen, eri havaintokanavat ja oppimistapa vaikuttavat oppimiseen. Ympäristössä oppimateriaalit ja menetelmät sekä vuorokauden aika vaikuttavat oppimiseen.

Jokaisella on erilaiset ja itselle ominaiset tavat oppia. Henkilökohtaiset ja synnynnäiset tavat vaikuttavat oppimiseemme. **Jokainen voi kuitenkin kehittää omia oppimismenetelmiään.** Itselle sopivimmat tavat löytyvät kokeilemisen kautta. Oppimisympäristöllä on myös merkitystä. Yhdelle sopii pöydän ääressä työskentely ja toiselle se on huonoin mahdollinen paikka keskittyä. Joku taas kävelee mielellään oppiessaan tai loikoilee sängyllä.

Mitä sitten on erilaisuus? Erilaisuuden voi kokea itse tai joku muu määrittää erilaisuuden. Normaalin ja erilaisen ristiriita aiheuttaa monelle häpeää. Erilaisuuden korostaminen on tarpeetonta, sillä erilaisuus oppimisessa on rikkaus ja voimavara, kun siihen annetaan mahdollisuus. Tutustutaan ennakkoluulottomasti erilaisiin oppimisen tapoihin. **Tuetaan ja annetaan kaikille yhtäläiset mahdollisuudet onnistua ja pärjätä.**

MINÄ OPPIJANA

Pohdi millainen oppija juuri sinä olet.

1) Missä olet hyvä? Lukija, kirjoittaja, kertoja, ryhmätyön tekijä, kokonaisuuksien hahmottaja, pikkutarkka...?

2) Mistä pidät? Mitä harrastat? Usein olet näissä hyvä!

3) Mitä vahvuuksia sinulla on? Hyödynnä niitä!

Oppilaitoksissa tuki tarkoittaa useimmiten seuraavia asioita:

- on **nimetty henkilö**, johon voi ottaa yhteyttä oppimisen vaikeuksissa
- opettajilla on riittävä **tietämys oppimisvaikeuksista** ja oppilaitoksen käytännöistä
- oppimisvaikeuksia kokeville opiskelijoille järjestetään yksilö- ja ryhmämuotoista **ohjausta**
- opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus **vertaistukeen**
- varmistetaan, että opiskelija saa **tukea** ystäviltä tai läheisiltä
- opiskelijoille tarjotaan **vaihtoehtoja** oman osaamisen esittämiseen
- tukea tarvitsevia opiskelijoita **kohdellaan** arvostavasti, rohkaistaan opiskeluissa ja heille annetaan **myönteistä palautetta** opintojen edistymisestä
- opiskelijoille annetaan **tietoa** oman oppimisen edistämisestä
- opiskelutaitoa tukevat **kurssit** on mahdollista sisällyttää tutkintoon
- **tukea** on tarjolla erityisesti lukemiseen, kirjoittamiseen, vieraisiin kieliin ja matematiikkaan
- **yksilöllisinä opintojärjestelyinä** mahdollisuus vähintään lisäaikaan, tietokoneen hyödyntämiseen koetilanteissa sekä oman osaamisen esittämiseen suullisesti
- opiskelijoille kerrotaan aktiivisesti oppilaitoksen **tukimahdollisuuksista**, yksilöllisistä opintojärjestelyistä, äänikirjoista, apuvälineistä ja oppilaitoksen ulkopuolisista tukimahdollisuuksista
- opiskelija **ohjataan** tarvittaessa oppimisvaikeuksien arviointiin, kuntoutukseen tai muihin tukipalveluihin
- oppilaitoksissa **kehitetään** saavutettavia ja esteettömiä opetusratkaisuja

OPPIMISVAIKEUDET

Oppimisvaikeudet hidastavat oppimista ja vaativat vaihtoehtoisia oppimisen tapoja. Oppimisvaikeuksien esiintyvyys on noin 5-20 % väestöstä. Yleisin oppimisvaikeus on lukivaikeus. Oppimisvaikeudet ilmenevät monin eri tavoin ja ovat usein päällekkäistyneitä. Kun ongelmia esiintyy monella osa-alueella, puhutaan laaja-alaisista oppimisvaikeuksista.

Vaikka sinulla olisi oppimisvaikeus, voit silti oppia! Oppiminen vain tapahtuu eri reittejä ja eri tahtiin sekä monipuolisemmin eri aisteja käyttäen kuin yleisesti käytetään.

Oppimisvaikeudet näkyvät usein seuraavilla osa-alueilla:

Lukeminen ja/tai kirjoittaminen

Matematiikka

Vieraat kielet

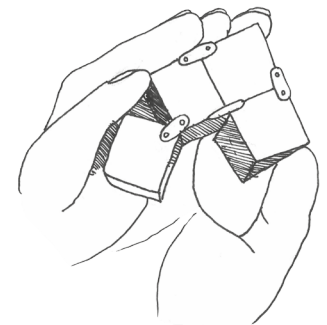
Hahmottaminen

Motoriikka

Kielen kehitys, puheen ymmärtäminen ja tuottaminen

Tarkkaavaisuus

Toiminnan ohjaus

Oppimisvaikeuksien taustalla voivat olla geenit, sikiöaikaiset tai varhaislapsuuden sairaudet, vammat tai onnettomuudet. Lukivaikeuden on todettu olevan vahvasti perinnöllistä ja sen syyt ovat neurologisia tai neurobiologisia. Aina oppimisvaikeuden syytä ei voida selittää.

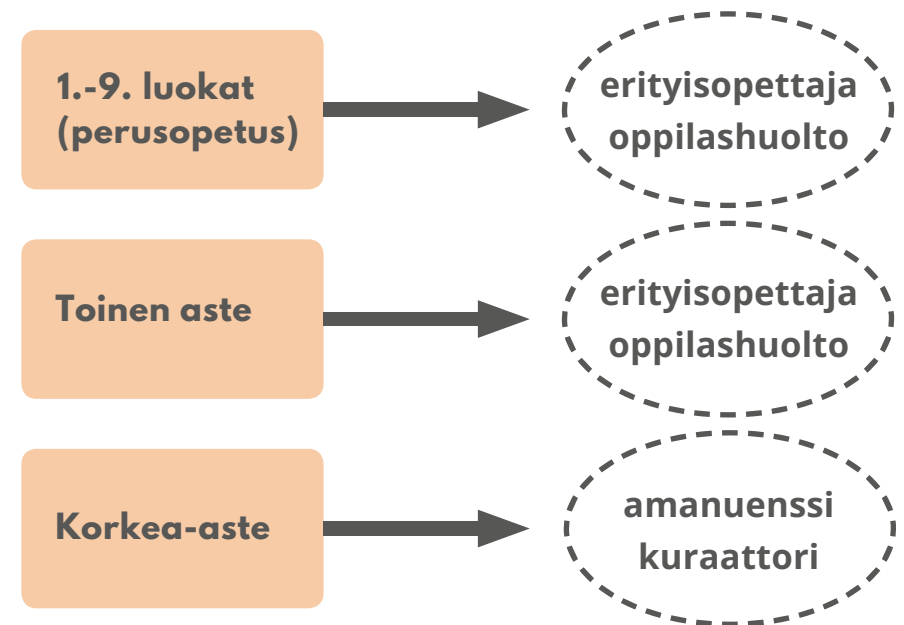
Koska oppimisvaikeudet ovat rakenteellisia häiriöitä aivoissa, ne kulkevat mukana koko elämän ajan. Oppiminen vaatii varmasti enemmän työtä, mutta vaivannäkö kannattaa, sillä aivot oppivat hyödyntämään uusia hermoratoja oppimisessa. **Oppimista voidaan helpottaa hyödyntämällä oppijan vahvuuksia ja oppimisen apuvälineitä.** Niistä lisää tässä oppaassa myöhemmin.

Oppimisvaikeuksien huomioiminen koulutuspolun varrella on sidottu lakiin ja kukin oppilaitos on oikeutettu soveltamaan lakia oppilaitoksen toimintaan sopivaksi. Myös tästä lisää tässä vihkossa.

tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaisen ammattitaidon ja osaamisen. Erityisen tuen lisäksi on määritelty vielä vaativa erityinen tuki. Koulutuksen järjestäjän tehtävänä on järjestää koulutusta opiskelijoille, joilla on vaikeita oppimisvaikeuksia taikka vaikea vamma tai sairaus, joiden vuoksi opiskelija tarvitsee yksilöllistä, laaja-alaista ja monipuolista erityistä tukea.

YHDENVERTAISUUSLAIN tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Yhdenvertaisuuslakiin on kirjattu positiivinen erityiskohtelupäätös vamman, sairauden tai muun perusteella (§ 9). Jokainen oppilaitos on oikeutettu soveltamaan yksilöllisiä opintojärjestelyjä. Tarkista oman oppilaitoksesi omat ohjeistukset yksilöllisistä opintojärjestelyistä. Ota yhteyttä oppilaitoksesi amanuenssiin tai kuraattoriin.

ESTEETTÖMYYS & YKSILÖLLISET OPINTOJÄRJESTELYT

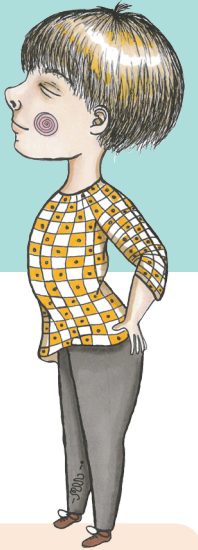

PERUSOPETUSLAISSA määritellään perusopetuksen tuesta. Suomessa on käytössä oppimisen ja koulunkäynnin tuki. Sen myötä **oppilailla on oikeus tarvitsemansa tukeen suoraan oppimiseen** (esim. oppimisvaikeus) **tai välillisesti** (esim. keskittymisen hankaluudet) **liittyvissä pulmissa**. Myös oppituntien ulkopuolella koulunkäyntiin liittyvissä asioissa (esim. siirtymistilanteet) oppilas on oikeutettu tukeen. Tuki on lakisääteisesti jaoteltu kolmiportaisesti – yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Oppilas voi saada kerrallaan näistä vain yhden tason tukitoimia.

Perusopetuslaissa ei mainita lääketieteellisiä luokitteluja eli diagnooseja. Peruskoulussa ei tarvitse diagnoosia tukitoimia saadakseen. Erityinen tuki ei myöskään edellytä lääketieteellisiä tutkimuksia eikä diagnoosia. **Koulussa tulee saada siis kaikki samat tukitoimet diagnoosin kanssa tai ilman diagnoosia.**

TOISELLA ASTEELLA opiskelijalla, jolla on kielellisten erityisvaikeuksien tai muiden oppimisvaikeuksien vuoksi vaikeuksia suoritua opinnoistaan, on **oikeus saada erityisopetusta ja muuta oppimisen tukea yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti**. Lukioissa tukitoimet toteutetaan usein opetushenkilöstön yhteistyönä. Ammatillisessa koulutuksessa opiskelija opiskelee yleisessä tai erityisessä tuessa. Erityisen tuen antamisen tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa

MUISTI

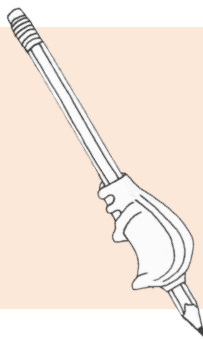
Muistaminen voidaan jakaa karkeasti kolmeen osaan: tiedon vastaanottamiseen, säilyttämiseen ja muistista hakemiseen. Myös unohtaminen on tärkeää, sillä kaikkea emme voi tai halua muistaa.

AISTIMUISTI ottaa vastaan paljon tietoa. Tieto säilyy aistimuistissa muutaman sekunnin ajan. Aistimuisti säilyttää tietoa niin pitkään, että tarkkaavuuden säätelyn järjestelmät päättävät unohtuuko asia vai siirtyykö se työmuistiin. Aistimuistin ansiosta olemme tietoisia ajasta, paikasta ja itsestämme, vaikka emme niitä jatkuvasti ajattele.

TYÖMUISTISSA ovat asiat, joiden parissa teemme sillä hetkellä työtä. Työmuisti on kuin jonglöörin pallot: voit pitää jonkin määrän palloja ilmassa yhtä aikaa, mutta et mahdollisesti suurta määrää. Työmuistin kapasiteettia ei voi kasvattaa. Varjelet työmuistiasi, kun et tee montaa asiaa yhtä aikaa. Opiskellessa työmuistia voi helpottaa muistiinpanojen avulla.

PITKÄKESTOISEN MUISTIN kapasiteetti on ääretön. Vanhat muistot haalistuvat, mutta joka päivä voimme oppia uutta. Ihmisen muisti ei koskaan täyty, toisin kuin tietokoneen tai puhelimen. **TAITOMUISTI** on kykyä tehdä asioita. Se on osa pitkäkestoista muistia, mutta taidot on hankittu yrityksen ja erehdyksen kautta.

PIKALUKITESTI

Jos epäilet, että sinulla on lukivaikeus, voit tehdä pikalukitestin. Testin perusteella näet onko sinulla viitteitä lukivaikeudesta. **Merkitse rasti jokaiseen kysymykseen, johon vastaat KYLLÄ.** Lue kaikki kysymykset.

- 1. Menevätkö oikea ja vasen usein sekaisin?
- 2. Onko kartan lukeminen tai uudessa paikassa perille löytäminen vaikeaa?
- 3. Onko ääneen lukeminen epämiellyttävää?
- 4. Tuntuuko, että sinulla menee kauemmin sivun lukemiseen kuin muilla?
- 5. Onko sinun vaikea muistaa lukemasi tekstin sisältöä?
- 6. Inhoatko paksujen kirjojen lukemista?
- 7. Teetkö oikeinkirjoitusvirheitä?
- 8. Onko käsialaasi vaikea lukea?
- 9. Hämmennytkö, jos sinun tulee puhua suuren yleisön edessä?
- 10. Onko sinun vaikea kirjoittaa tai lukea viestejä?

vk 12

pe 18.3.

08 aamupala

09 lenkki

10 suihku

11 LUE
TENTTIIN
s. 25-50

12 lounas

13

14 LUE
TENTTIIN
s. 50-75

15

16

17

18 syömään
ja lauta-
pelejä...

la 19.3.

sali
9.30-11

lounas

RYHMÄTYÖ
@ Anna 13-15

SU 20.3.

VAPAA

Sijoita koulu ensin, sitten kouluun liittyvät tehtävät ja aikaa niiden tekemiseen.

Lisää harrastukset ja omat menot. Muista VAPAAPÄIVÄT.

KALENERIBLOKKAUS

- erottele väreillä eri tapahtumatyyppit
- voit käyttää myös symboleita
- merkkaa tuntien lisäksi muu opiskeluun kuuluva aika, kuten lukeminen, esseen kirjoittaminen, harjoitusten tekeminen
- osa tapahtumista voi olla siirrettävissä, toiset kiinteitä, joista on pidettävä kiinni
- käytä tarvittaessa post it -lappuja erityisten asioiden muistamiseen

MALLIAUKEAMA

	16.3.	to
08		aamupala + matka
09	suihku + aamupala + matka	KURSSI 1 Harjoitukset sali 205
10	KURSSI 1 Luento sali 102	TEE TEHTÄVIÄ kurssi 1
11	lounas	matka + lounas
12	lounas / Anna	KURSSI 4 Luento sali A2
13	RYHMÄ-TYÖ @ kirjasto Anna	KURSSI 5 Luento sali A3
14	KURSSI 3 Luento sali A1	
15		RUOKAKAUPPA
16	päivällinen	LUE TENTTIIN s. 1-25
17	päivällinen	päivällinen
18	tanssi	sali
	KOKOUS @ Luola 19-20.30	

- 11. Menevätkö pitkissä sanoissa äänteet sekaisin niitä lausuesssa?
- 12. Onko päässä laskeminen vaikeaa ilman sormia tai paperin apua?
- 13. Menevätkö puhelinnumerot väärin soittaessasi uuteen numeroon?
- 14. Onko sinun vaikea muistaa sujuvasti kuukausien järjestys?
- 15. Koulussa ainekirjoituksissasi sisältö oli hyvää, mutta sinulla oli kirjoitusvirheitä. Esim. a/aa tai k/kk jne.
- 16. Teetkö virheitä, kun täytät lomakkeita?
- 17. Onko vieraan kielen oppiminen ollut sinulle vaikeaa, mutta asioiden hoito ja keskustelu kielellä sujuu?
- 18. Menevätkö päivämäärät ja kellonajat sekaisin niin, että tulet väärään aikaan tapaamisiin?
- 19. Sekoittuvatko numerot? esim. 95, 59 jne.
- 20. Onko sanallisten laskutoimitusten ratkaiseminen sinulle vaikeaa, mutta mekaaniset laskutoimitukset sujuvia?

Jos vastasit KYLLÄ yli puoleen näistä kysymyksistä, voi olla syytä epäillä lukivaikeutta.

Ota yhteyttä www.lukijose.fi ja varaa aika lukitestiin.

VAHVUUDET JA MOTIVAATIO

Oppiminen onnistuu myös vahvuuksien kautta. Jos olet hyvä jossain, hyödynnä sitä oppimisessasi. Mieti mistä innostut ja missä viimeksi onnistuit. Kaiva motivaatio esiin vahvuuksiesi kautta!

Vahvuuksia:

käytännöllisyys	sinnikkyys	uteliaisuus
luottavaisuus	ystävällisyys	oppimisen ilo
rakkaus	luovuus	näkökulmanotto- kyky
anteeksiantavuus	viisaus	huumorintaju
itsesäätely	vaatimattomuus	reiluus
ryhmätötaidot	rehellisyys	toiveikkuus
kiitollisuus	hengellisyys	loogisuus
harkitsevaisuus	arviointikyky	vauhdikkuus
sisukkuus	rohkeus	
innostus	sosiaalinen	
myötätunto	älykkyys	

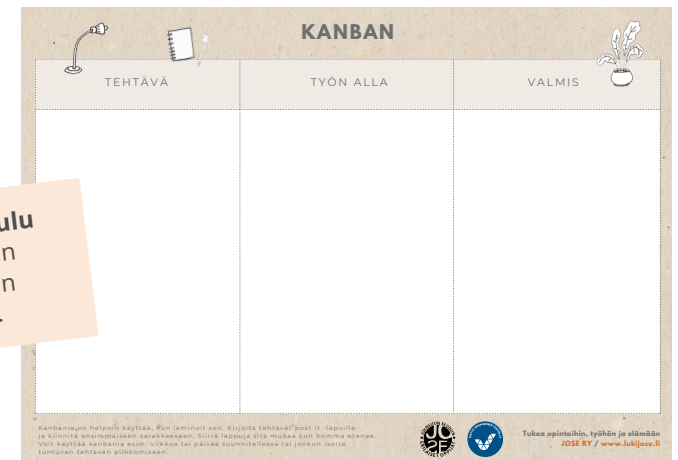
RUTIINIT vapauttavat päätöksenteosta. Rutiini syntyy pienistä päätöksistä ja muuttuu vähitellen automaatioksi. Hyvä rutiini on esimerkiksi se, että peset hampaat aamuin illoin. Huono rutiini voi olla se, että selaat somea joka ilta, vaikka pitäisi mennä nukkumaan.

Kun opettelet uutta rutiinia, aloita sellaisesta pienestä asiasta, jonka osaat. Voit purkaa uuden rutiinin osiin ja aloittaa helpoimmasta. Pidä huoli, että rutiinin suorittamiseen tarvittavat välineet ovat käden ulottuvilla. Suunnittele ja päätä, älä jätä sattuman varaan. Voit käyttää apuna kalenteria tai kännykkäsovellusta. Ole itsellesi armollinen - uuden rutiinin opettelemisessa voi kestää.

Jos tulee vaikeuksia, kysy itseltäsi:

- Olenko varannut tarpeeksi aikaa uudelle rutiinille?
- Olenko poistanut häiriötekijät?
- Olenko väsynyt tai nälkäinen?
- Jos joku uudessa rutiinissa tuntuu pahalta, miksi?

Tee **KANBAN-taulu** esim. kalenterin väliin, huoneen seinälle tms.

SUUNNITELMALLISUUS & AJANHALLINTA

RUTIINIT auttavat arjen hallinnassa. Kun arkea rytmittävät perusasiat, kuten koulu/työ, uni, ravinto, liikkuminen ja ihmisuhteet ovat kunnossa, ihminen on valmis oppimaan.

Arkea kannattaa suunnitella, jotta aikaa löytyy sopivasti jokaiselle osa-alueelle. Kalenteri auttaa suunnitelmallisuudessa. Kuukausikalenterista näet kuukausinäkömän ja viikkokalenterista viikkonäkömän. Opiskelijan arjessa viikkokalenteri auttaa parhaiten arjen ja opiskelun hahmottamisessa suunnittelemissa. Kalenterointiin on olemassa monenlaisia vinkkejä. Alla muutama. Seuraavalla aukeamalla on esimerkki siitä, miten kalenteriin voi merkitä eri menoja.

Sijoita **koulu ensin**, sitten kouluun liittyvät tehtävät ja aikaa niiden tekemiseen.

Lisää **harrastukset ja omat menot**. Muista **VAPAAPÄIVÄT**.

Laita POST IT -lappuja kalenterin väliin. Tee TO DO -listoja.

Valikoi jo opintojakson alussa mihin **panostat** ja muista **tavoitteesi**. Riittävän hyvä on ihan ok. Pysy kärryillä opintojakson ajan.

OSITA tehtäviä. Pilko kirjoitelma osiin.

VINKKI

Kun aloitat työskentelyn/kotitehtävän:

Päätä kauanko työskentelet ja laita hälytys puhelimeen tai ajasta sovellus.

Siirrä keskeyttävät asiat ajatuspaperille. Sinulla on lupa palata asioihin työskentelyn jälkeen.

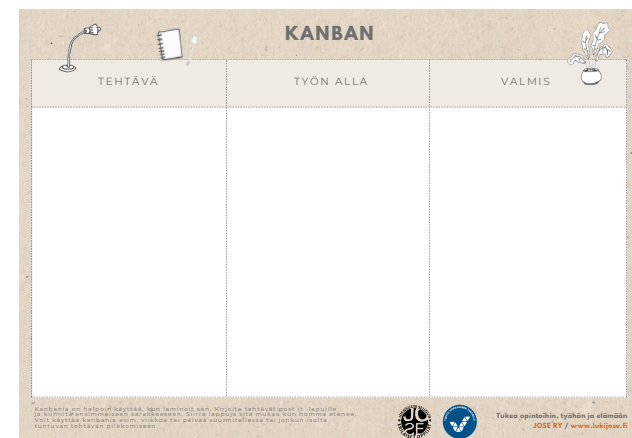
Jatkuva uuden opettelu ja ajan hermolla oleminen vaativat runsaasti motivaatiota. Motivaatio ohjaa ihmistä oppimaan ja kehittymään. Motivaatio voi olla sisäsyntyistä tai ulkoisen asian aikaan saamaa. Ne joilla on **sisäistä motivaatiota**, saavat mielihyvää jo itse asian tekemisestä. **Ulkoisesti motivoitunut** jahtaa palkintoa tai pyrkii täyttämään ulkoista vaatimusta. Ulkoinen motivaatio voi muuttua myös sisäiseksi motivaatioksi, kun innostus asiaan kasvaa.

Oppiminen itsessään on kuitenkin jo mahtava palkinto. Kun ponnistelu ja opiskelu tuottavat tulosta, syntyy hyvää mieltä. Aivoissamme on synnynnäisenä oppimisen motivaatio. Kun huomaamme oppineemme, aivot palkitsevat meidät hyvällä mielellä. Tällöin motivaatio uuden oppimiskokemuksen saamiseksi kasvaa.

Ruoki sisäistä motivaatiotasi seuraamalla edistymistäsi esimerkiksi kanbanin avulla.

Kanban

Työnhallinnan apuväline, yksinkertaisimmillaan paperi, jossa on kolme otsikkoa: tehtävät, työn alla, valmis. Tehtävät kirjoitetaan esim. post it -lapuille (tarvittaessa pilkkoen pienempiin osiin) ja lappuja siirretään aina eteenpäin työn edetessä.

OPIKSELUSTRATEGIAT

Uuden asian oppiminen vaatii asian käsittelyä eri tavoin ja monta kertaa. Jos uusi asia on ymmärrettävä kokonaisuutena, se vaatii usein tarkastelua monin eri tavoin. Oma motivaatio voi löytyä itseensä tutustumisen ja omiin oppimisen tapoihin perehtymisen kautta.

Seuraavassa monta niksia oppimiseen. Poimi niistä itsellesi sopivat ja ota käyttöön.

Varaa **aikaa** sopivasti. Älä kahmi kalenteriasi täyteen kursseja.

Mieti, miten opit parhaiten. Yksi oppii **kuulemalla**, toinen **kirjoittamalla** ja kolmas yhdistämällä opitun **liikemuistiin**.

Lue muitakin kuin opiskeluun liittyviä tekstejä ja kirjoja.

Tee vihkoosi **sisällysluettelo** ja aloita uuden asian muistiinpanot aina uudelta sivulta.

Opettele olennainen. Kun luettavaa on paljon, et voi opetella kaikkea ulkoa.

Keskity yhteen asiaan kerrallaan. Kun opettaja puhuu ja näyttää dioja yhtä aikaa, keskity kuuntelemiseen ja ota diasta vaikka kuva. Kirjoita muistiin, että otit kuvan.

Jos rivit tai kirjaimet hyppivät, käytä **lukuviivainta tai lukukalvoa**.

Rengasta, alleviivaa ja opettele **päätteitä ja prepositioita**. Voit myös värikoodata erilaisia päätteitä ja rakenteita.

Tee oppikirjassa olevat **tehtävät** ja käy jo tehtyjä tehtäviä uudelleen läpi.

Opettele säännöt **esimerkkien** avulla ja kehittele omia **muistisääntöjä**. (ruotsin kielen sanajärjestys KONSU(LI)KIEPRE, KoPuTuSX).

Kertaa ongelmia tuottavat kielioppiasiat. Lukiessasi tekstiä kiinnitä huomiota myös kielioppiin – missä kohtaa lausetta verbit yleensä ovat tai missä prepositiot yleensä esiintyvät? **Voit siis oppia kielioppia myös lukemalla tekstiä** – ei pelkällä ulkoa pönttämällä.

Tavoite ilman suunnitelmaa on vain toive.

On parempi edetä hitaasti kuin pysähtyä.

Käytä mielikuvia sanoja harjoitellessa. Kokeile muistamiseen muistipalatsi-tekniikkaa. Sijoita sanoja kotiin tai muuhun tilaan, vaikka koulumatkan varrelle.

Opit sanat parhaiten **tekstiyhteydessä**. Lue teksti, poimi ja alleviivaa sekä sano ääneen sanat, jotka ovat sinulle uusia. Ota selvää, mitä uudet sanat tarkoittavat.

Älä panikoi, jos et ymmärrä tekstistä joka sanaa. **Ydinajatus** on tärkein!

Opiskele **kavereiden** kanssa.

Piirrä opiskeltava sana.

Ole itsepäinen tavoitteidesi suhteen, mutta joustava käyttämiesi keinojen kanssa.

Kuulustele sanoja itseltäsi peittämällä sanat.

Älä pelkää virheitä. Niitä tekevät syntyperäisetkin. Tärkeintä on tulla ymmärretyksi.

Keksi rallatuksia. Laula ja riimittele opetettavaa asiaa tuttuun rytmiin tai melodiaan.

Älä luovuta! Pyydä **lisäaikaa** kokeeseen, kysy mahdollisuutta **suulliseen** tenttiin. Kysy saatko käyttää kirjoittamiseen tietokonea tai muistiinpanoja oppitunnilta jo etukäteen.

Käytä kaikkia aistejasi oppimiseen

Kuuloaistin avulla oppiva: **Lue teksti ääneen.** Pohdi opittavaa tekstiä ääneen ennen koetta. Yksin tai ryhmässä.

Kuuntele **äänikirjoja** ja satuja. Kuuntele vieraskielinen satu ja seuraa toisella kuuntelukerralla tekstiä. Sadun tai kirjan kuunteleminen illalla auttaa aivoja siirtymään lepotilaan.

Rauhoita opiskelutilasi.

Näköaistin avulla oppiva: **käytä värikyniä**, piirrä, numeroi, tee käsittekarttaa ja käytä tarralappuja.

Liikkumalla oppiva: tee toistoja kuntosalilla tai hypi narua ja **toista opittavaa asiaa.**

Jos **puuhailu auttaa keskittymään**, piirtely tai musiikki voi auttaa.

Vinkkejä kokeisiin

Kokeeseen lukiessa ota selvää mistä kirja kertoo. **Lue kannot, sisällysluettelo ja tutki otsikot.** Näin saat kokonaiskuvan kirjasta. Mieti mitä tiedät asiasta jo ennestään.

Aloita kokeeseen **valmistautuminen ajoissa.** Käsittele yksi kokonaisuus yhtenä päivänä.

Sopiiko sinulle paremmin **kirjatentti vai essee?** Valitse vahvuuksiesi mukaan.

Vinkkejä vieraiden kielten oppimiseen

Tee **tiivistelmä** koealueesta. **Käsitekartan** tai **tukisanalistan** kautta voit kerrata asiaa.

Lue kokeen tehtävät ensin läpi. **Tee ensin itsellesi helpot tehtävät.** Käytä apupaperia asioiden listaamiseen.

Alleiviiva tehtävänannosta/ koekysymyksestä, mitä pitää tehdä. Näin sanallinen tehtävä helpottuu. Kun tehtävässä on monta osaa voit **osittaa** sen, vaikka numeroilla.

Jos tekstiä ei oikein synny, harjoittele **kuvaavia sanoja** ja lauseita aloittavia sanoja.

Suunnittele kirjoitettava teksti **apusanalustalla.** Tällöin esseet tai tarinat ei jää kesken.

Kuuntele vierasta kieltä, vaikka et sitä vielä ymmärtäisikään. Rytmi ja melodia tarttuvat.

Kerro mielessäsi tai ääneen vieraalla kielellä mitä teet ja näet. Muistele tilanteeseen sopivia sanoja.

Lue sanakokeen sanat ääneen niin kuin ne kirjoitetaan. Kirjoita myös. Näin kirjoitusasu jää parhaiten mieleen.

Lue ääneen. Toista myös ääneen televisiosta tai musiikista kuulemaasi kieltä. **Matki** äänenpainoja.

Kun sinun pitää ymmärtää kuulemaasi tai puhua kieltä, **harjoittele kieltä niin kuin se äännetään.**

Käytä kielten opiskeluun sopivia **sovelluksia.** Vinkkejä saat esim. Josen apuvälinevihkosta.

Toista sanakokeen sanoja bussissa tai pyöräillessä.

Ryhmittele asioita. Opettele esimerkiksi epäsäännölliset verbit omana ryhmänä.

Keksi **muistisääntöjä,** myös hullunkurisia. Vertaa vaikka johonkin suomen kielen sanaan.

Jos vieraskielinen kirja on vaikea, tutki kannen tiedot, otsikot ja **tiivistelmä.** Etsi aiheesta suomenkielistä materiaalia.

Käytä tietokoneen **oikolukuohjelmaa** kirjoittaessa.

Erehtyminen on inhimillistä - siksi on pyyhekumit

